

בש"פ 5407/22 - פלוני נגד מדינת ישראל

בבית המשפט העליון

בש"פ 5407/22

לפני: כבוד השופט י' כשר

העורר: פלוני

נגד

המשיב: מדינת ישראל

ערר בזכות על החלטת בית המשפט המחוזי בבאר שבע (כבוד השופט נ' אבו טהה) במ"ת 20.7.2022 מיום 2444-07-22

תאריך הישיבה: כ"א באב התשפ"ב (18.8.2022)

בשם העורר: עו"ד נאבילזינאטי

בשם המשיבה: עו"ד לינור בן-אוליאל

החלטה

1. לפניי ערר על החלטת בית המשפט המחוזי בבאר שבע (השופט נ' אבו טהה), מיום 20.7.2022, במ"ת 2444-07-22, המורה על מעצרו של העורר עד תום ההליכים המשפטיים נגדו, וזאת מבלי להורות על הגשת תסקיר מעצר מטעם שירות המבחן בעניינו.

2. ביום 3.7.2022 הוגש נגד העורר כתב אישום המייחס לו עבירות בנשק (נשיאה והובלה) לפי סעיף 144(ב) רישא וסיפא לחוק העונשין, התשל"ז-1977, ועבירת הסתייעות ברכב לביצוע פשע לפי סעיף 43 לפקודת התעבורה [נוסח חדש], התשכ"א-1961.

עמוד 1

3. על פי המתואר בכתב האישום, ביום 13.5.2022, פנה שחאדהאלקיעאן (להלן: שחאדה) לעורר, והציע לולהוביל נשק ותחמושת מישראל לגדה המערבית, ברכבו של העורר, תמורת תשלום כספי. העורר הסכים לכך. יצוין כי העברת הנשק והתחמושת נעשתה עבור ארגון טרור אולם לא נטען כי הנאשם ידע על כך.

שחאדה והעורר נסעו יחד ברכבו של העורר מפזורת עתיר אל חברון, תוך שהובילו עמם רובה סער מסוג "M4", אלפי כדורי תחמושת ו-5 רימוני יד. כאשר הגיעו השניים לחברון, יצא העורר מן הרכב, ושחאדה המשיך בנסיעה עד למקום העצירה, שם הותיר את הנשק והתחמושת (להלן: המקום). בהמשך, אסף שחאדה את העורר, והשניים חזרו יחד למקום, לשם צירוף ארגז תחמושת נוסף שנשכח ברכב. לבסוף חזרו השניים לביתם.

על פי הנטען בכתב האישום, העורר, בעשותו כאמור לעיל, פעל בצוותא חדא יחד עם שחאדה להובלת נשק ותחמושת, מבלי שהיה בידו היתר כדין לעשות כן, והסתייע ברכבו לשם כך.

4. העורר נעצר ביום 30.5.2022. ביום 3.7.2022 הוגש כנגד העורר כתב אישום כאמור, המייחס לו את העבירות שפורטו לעיל.

בד בבד עם הגשת כתב האישום, הגישה המשיבה בקשה למעצרו של העורר עד תום ההליכים נגדו. בבקשה נטען כי קיימות ראיות לכאורה להוכחת המיוחס לעורר, כי מתקיימת בעניינו חזקה בדבר עילת מעצר נכוח סעיף 21(א)(1)(ג)(2) לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים) התשנ"ו-1996 (להלן: חוק המעצרים), וכמו גם כי מתקיימות בעניינו עילות מעצר מכוח סעיפים 21(א)(1)(א) ו-21(א)(1)(ב) לחוק המעצרים.

5. בהחלטתו מושא הערר, הורה בית המשפט המחוזי על מעצר העורר עד תום ההליכים נגדו, וזאת בשל מסוכנתו הנלמדת מחזקת המסוכנות הסטטוטורית הקיימת ביחס לעבירות נשק, וכמו גם מנסיבותיו הפרטניות של המקרה, ומשלא נמצאו נסיבות פרטניות חריגות המצדיקות הימנעות ממעצר העורר מאחורי סורג ובריה. בהחלטתו, דחה בית המשפט המחוזי את בקשת בא-כוח העורר להורות על הגשת תסקיר אשר יבחן אפשרות לחלופת מעצר בעניינו של העורר, וזאת משנמצא כי: "המסוכנות המובהקת הקונקרטית הגבוהה הנשקפת מן המשיב, כעולה מנסיבות המתוארות בכתב האישום, מייתרת את הצורך בהפנייתו לקבלת תסקיר שיבחן חלופה".

מכאן הערר שלפניי.

6. בערר נטען, בין היתר, כי בהתחשב בנסיבותיו של העורר, לא היה מקום להימנע מקבלת תסקיר מעצר בעניינו. העורר טוען כי החלטה על מעצר עד תום ההליכים ללא תסקיר מעצר הינה בגדר חריג, וזאת אף כאשר מדובר בעבירות חמורות. על פי הנטען בערר, הנסיבות המצדיקות הגשת תסקיר בעניינו של העורר הן: חלקו הזניח באירוע והעובדה כי לא יזם את הפעולות שבבסיס כתב האישום נגדו; גילו הצעיר; מצבו המשפחתי והסוציו-אקונומי; היעדר עבר פלילי; שיתוף פעולתו בחקירתו.

7. לאחר שעיינתי בערר, שמעתי את טענות הצדדים בדיון שנערך בפניי, ואף עיינתי באסמכתאות משפטיות

שהגיש העורר לאחר מועד הדיון שקיימתי ובתגובת המשיבה לאותן אסמכתאות, הגעתי לכלל מסקנה כי דין הערר להידחות.

8. תמצית עניינו של ערר זה בשאלה האם, לאור נסיבות העניין, שגה בית המשפט המחוזי משהורה על מעצרו של העורר עד תום ההליכים מבלי שהוגש תסקיר אשר יבחן חלופת מעצר בעניינו.

9. כפי שנקבע בפסיקתו של בית משפט זה, קיימות שלוש קטגוריות מרכזיות למקרים בהם עולה השאלה האם יש להזמין תסקיר לצורך קבלת החלטה בבקשה למעצר עד תום ההליכים: (1) מקרים בהם נראה כי ניתן להסתפק בחלופת מעצר שניתן לעמוד על טיבה בבית המשפט, ועל כן אין טעם להזמין תסקיר בעניינם; (2) מקרים לגביהם לא ברור אם חלופת מעצר תתאפשר, או שמא מקרים במסגרתם בית המשפט מתקשה לבחון חלופה קונקרטית, ועל כן יש להזמין תסקיר בעניינם; (3) מקרים בהם ברי כי חלופת מעצר לא תתאפשר, ועל כן אין טעם להזמין תסקיר בעניינם (ראו: בש"פ 27/15 יונס נ' מדינת ישראל, פסקה 9 (15.1.2015)).

אמור מעתה: הזמנת תסקיר מבחן אינה עניין אוטומטי. קיימת קטגוריה של מקרים בהם לא רק שניתן אלא שאף ראוי שבית המשפט יקבע כי אין טעם בהזמנת תסקיר שכן בנסיבות העניין, ולרבות ובעיקר המסוכנות העולה מהעבירה מושא כתב האישום, ברי כי אין לאפשר כל חלופה למעצר מאחורי סורג ובריח עד לתום ההליכים.

בעניינינו, מצא בית המשפט המחוזי כי מקרה זה נופל תחת הקטגוריה השלישית שלעיל, ומשכך אין צורך בהזמנת תסקיר מעצר לשם מעצר העורר עד תום ההליכים. קביעה זו מקובלת עליי, בנסיבות דנן, לחלוטין. אפרט.

10. כידוע, עבירות נשק מקימות חזקת מסוכנות סטטוטורית לפי סעיף 21(א)(1)(ג)(2) לחוק המעצרים. לעניין עבירות נשק נקבע, פעמים רבות, כי הינן מעידות, מעצם טיבן, על מסוכנות אינהרנטית של הנאשם לשלום הציבור (ראו לדוגמא את בש"פ 4422/22 אבו ג'ודה נ' מדינת ישראל, פסקה 7 (5.7.2022)). לכן, ככלל, בית המשפט ייטה להורות על מעצרו של נאשמים בעבירות נשק מאחורי סורג ובריח, וזאת אף מבלי שהוזמן תסקיר בעניינם (ראו, לאחרונה: בש"פ 4930/22 חשים נ' מדינת ישראל, פסקה 19 (4.8.2022)).

אכן, יתכנו מקרים בהם תתקיימנה נסיבות חריגות אשר תצדקנה חריגה מהכלל האמור. על כן, לא יקשה למצוא דוגמאות למקרים בהם בתי משפט הזמינו תסקיר בעניינם של נאשמים בעבירות נשק, ואף מקרים בהם שוחררו נאשמים בעבירות נשק למעצר בפיקוח אלקטרוני ואף לחלופת מעצר. בא-כוח העורר ניסה לאתר פסיקה אודות מקרים חריגים שכאלה, ובהתאם לרשות שניתנה לו הגיש ממצאיו לאחר שקיים הדיון בפניי. ברם, איתור פסיקה שכזו, בנסיבות חריגות כאלה ואחרות, אין בה כדי לסייע לעניינו של העורר בנסיבות דנן (אגב כך יצוין כי לא עלה בידי בא-כוח העורר להצביע על החלטה של בית משפט נכבד זה שהתערבה, בהקשר עבירות נשק דומות לנסיבות דנן, בהחלטה של בית משפט קמא להורות על מעצר עד תום ההליכים בלא להידרש לתסקיר מעצר).

11. במקרה דנן, צדק בית המשפט קמא כאשר קבע כי: "המסוכנות המובהקת הקונקרטית הגבוהה הנשקפת מן המשיב, כעולה מנסיבות המתוארות בכתב האישום, מיתרת את הצורך בהפנייתו לקבלת תסקיר שיבחן חלופה".

אכן, נטען בשמו של העורר כי הוא לא היה הגורם שיזם את ביצוע העבירות, כי

לא ידע שהעבירות נועדו לשרת מטרות טרור וכן כי הינו נעדר עבר פלילי.

ברם, טיעונים אלו מתגמדים אל מול נסיבותיה החמורות של העבירה והמסוכנות הגבוהה שיש להסיק מהן: העורר הוא מי שהוביל ברכבו, ביודעין, מישראל לשטחי הגדה המערבית, לא כלי נשק בודד או אפילו כלי נשק בודד עם מחסנית כדורים תואמת (ורחוק אני, מאוד, מלהסכים ולו ברמז לכך שהסעה של נשק כאמור לעיל אין בה חומרה יתרה המצדיקה הסקת מסוכנות ברמה גבוהה ומעצר עד תום ההליכים מאחורי סורג ובריח).

העורר הוא מי שהוביל ברכבו, ביודעין וכנגד תמורה כספית, מטען שניתן לתארו כמעין "משלוח" של כלי משחית. כך, בנוסף לכלי נשק אוטומטי, כלל "המשלוח" אלפי כדורים וחמישה רימוני יד.

מי שמוביל אלפי כדורי רובה, יודע ומבין כי מדובר בתחמושת העלולה לשמש כלי נשק נוספים ולגרום לתוצאות קטלניות בהיקף גדול.

חומרה מיוחדת הנני רואה בהובלתם של חמשת רימוני היד. רימון יד הינו נשק התקפי מובהק שמטרתו, מעצם טבעו, לפגוע ולהרוג מספר ניכר של אנשים בפעולה אחת. מי שמוביל חמישה רימוני יד, יודע ומבין כי הינו מאפשר קטילתם של רבים.

מסוכנותו של מי שכך הסכים לעשות הינה גבוהה ביותר, וצדק בית המשפט קמא כאשר קבע כי אין צורך בתסקיר מעצר כדי להגיע למסקנה שחלופת מעצר לא יהיה בה כדי להקטין את המסוכנות במידה משמעותית, וכי לכן יש להורות על מעצר עד תום ההליכים.

12. התוצאה היא שדין הערר להידחות.

ניתנה היום, ב' באלול התשפ"ב (29.8.2022).

שׁוֹפֵט